

Mishandeling van ouderen

Stopt niet vanzelf

Ouderenmishandeling en huiselijk geweld: het stopt nooit vanzelf. Tegen deze vorm van geweld kunt u iets doen, hoe moeilijk dat ook is. In deze folder vindt u informatie hoe u signalen kunt herkennen en hoe u zelf actie kunt ondernemen.

Wat is ouderenmishandeling?

Jaarlijks worden naar schatting 200.000 ouderen mishandeld door partners, familie, huisvrienden of zorgverleners. Vaak begint het klein met stevig beetpakken als iemand niet luistert. Regelmatig gaat het van kwaad tot erger. Soms is er sprake van moedwillige mishandeling, soms komt het voort uit onmacht.

Opzettelijke mishandeling

Bij deze vorm van mishandeling is er vaak sprake van een persoonlijk gewin voor de dader. Denk bijvoorbeeld aan het stelen van geld van een bankrekening, de oudere beperken in haar omgang met anderen of wraak.

Mishandeling uit onmacht

Mantelzorger zijn van een oudere kan lichamelijk en geestelijk zwaar zijn. Door een toenemende belasting, onmacht of onwetendheid kan het zijn dat de mantelzorger niet meer de juiste zorg kan leveren aan de oudere. Hierdoor kan er onbedoeld lijden of mishandeling ontstaan van de oudere. Verzorgenden en verpleegkundigen kunnen met behulp van een eenvoudige vragenlijst vaststellen of de mantelzorger overbelast is en of er risico's zijn voor de oudere.

Wat zijn signalen?

Mishandeling is soms moeilijk te zien. Er zijn verschillende signalen die mogelijk kunnen duiden op ouderenmishandeling:

Lichamelijke mishandeling zien we vaak aan blauwe plekken, snij-, schaaf- en brandwonden, zwellingen en kneuzingen, botbreuken en onverklaarbare letsels. Geestelijke mishandeling (zoals uitschelden, treiteren en bedreiging) blijken uit bijvoorbeeld verwardheid, angst, schrikreacties, woede, verdriet, slaap- en eetproblemen, zwijgen en depressiviteit.

Verwaarlozing (onvoldoende zorg, aandacht, respect en liefde) kunnen leiden tot vermagering, vervuiling en uitdroging, woede, verdriet en klampgedrag.

Diefstal van geld en goederen kunnen leiden tot schulden, huurachterstand, onverklaarbare geldopnames, te weinig voorzieningen in de woning zoals eten, drinken of een traplift.

Schending van de rechten van de ouderen blijkt uit bijvoorbeeld het achterhouden van post, het verbieden van sociale contacten en dagbesteding en zelfs opsluiting. Seksueel misbruik blijkt uit hevige onrust bij het aan- en uitkleden, geslachtsziekten, bloedvlekken in het beddengoed, veelvuldig seksueel getinte opmerkingen.

Wat kunnen we doen?

Praten helpt echt, want het zet iets in gang. U kunt praten met een ander, of met degene waar u zich zorgen over maakt. Het kan moeilijk zijn om erover te praten, maar als u niks doet, verandert er zeker niks. U hoeft dit niet alleen te doen. Er zijn goede hulpverleners die gespecialiseerd zijn in huiselijk geweld. Zij weten waar u terecht kunt voor alle hulp en advies die u nodig heeft. En bij acuut gevaar belt u 112.

Wat doet de medewerker van Wilgaerden?

Wanneer de verzorging signaleert dat er sprake is van ouderenmishandeling (ook als dat door een medewerker gebeurt) moeten ze hiervan melding maken en bespreken ze dit met de collega's conform de 'Procedure meldcode mogelijk huiselijk geweld' in het Handboek Kwaliteit.

Wat doet de familie, mantelzorgers en de oudere?

Als u een vermoeden heeft van ouderenmishandeling, vragen wij u dat te melden bij de gebiedsmanager. Deze bespreekt het met de betrokken partijen en overlegt welke verdere acties nodig zijn.

U kunt zelf een (vermoedelijke) ouderenmishandeling in de zorg melden bij Veilig Thuis, t 0800-2000

Wilt u advies of hulp?

Bel Veilig Thuis op t 0800-2000 (gratis en dag en nacht bereikbaar). Veilig Thuis is een regionale organisatie waar slachtoffers, daders en omstanders terecht kunnen voor deskundige hulp en advies.

MantelzorgNL is de landelijke vereniging die opkomt voor iedereen die als mantelzorger zorgt voor een familielid, vriend of buur: t 030-7606055.

.